

Θέματα:

Α'. Κείμενο: «Οι Μοιραίοι» Κώστας Βάρναλης

Οι Μοιραίοι

Μες στην υπόγεια την ταβέρνα,
μες σε καπνούς και σε βραιοιές
(απάνω στρόγγυλιζε η λατέρινα)
όλ' η παρέα πίναμ' ειπές·
ειπές, σαν όλα τα βραδάκια,
να πάνε κάτου τα φαρμάκια.

Σφιγγόταν ένας πλάι στον άλλο
και κάπου εφτυσούσε καταγής.
Ω! πόσο βάσανο μεγάλο
το βάσανο είναι της ζωής!
Όσο κι ο νους να τυραννιέται,
άσπρηνη ημέρα δε θυμέται.

Ήλιε και θάλασσα γαλάζια
και βάθος τ' άσωτ'* ουρανού!
Ω! της ανγής κροκάτη γάζα*,
γαρούφαλα του δειλινού,
λάμπετε, σβήνετε μακριά μας,
χωρίς να μπείτε στην καρδιά μας!

Του ενού ο πατέρας χρόνια δέκα
παράλυτος, ίδιο στοιχείο*
τ' άλλου κοντόημερ'* η γυναίκα
στο σπίτι λιώνει από χτυμό·
στο Παλαμίδι* ο γιος του Μάζη
κι η κόρη του Γιαβή στο Γκάζι*.

- Φταίει το ζαβό το ριζικό* μας!
- Φταίει ο Θεός που μας μισεί!
- Φταίει το κεφάλι το κακό μας!
- Φταίει πρώτ' απ' όλα το κρασί!
Ποιος φταίει; ποιος φταίει;
Κανένα στόμα
δεν το 'βρε και δεν το 'πε ακόμα.

Έτσι στη σιότεινη ταβέρνα
πίνουμε πάντα μας σκυφτοί.
Σαν τα σκουλήκια, κάθε φτέρνα,
όπου μας εύρει, μας πατεί.
Δειλοί, μοιραίοι κι άβουλοι αντάμα,
προσμένουμε, ίσως, κάποιο θάμα!

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005- 2006

Β. Ερωτήσεις:

1. Ποια είναι η σημασία της λέξης «μοιραίοι» στον τίτλο του ποιήματος; Προτού απαντήσετε να προσέξετε: α) τη ζωή των προσώπων, όπως απεικονίζεται στο ποίημα, β) τους δύο τελευταίους στίχους. (25 Μονάδες)
2. Που αναζητούν την αιτία της δυστυχίας τους οι μοιραίοι. (20 Μονάδες)
3. Ο ποιητής χρησιμοποιεί στην αφήγηση άλλοτε το γ' ενικό και άλλοτε το α' πληθυντικό πρόσωπο στα ρήματα, τι πετυχαίνει να εκφράσει σε κάθε περίπτωση; (15 Μονάδες)
4. Ποιος μιλάει στην γ' στροφή; Πως αντιλαμβάνεται το περιεχόμενό της; (20 Μονάδες)
5. Σας δίνετε το αδιάδακτο ποιητικό κείμενο "Πάλι μεθυσμένος είσαι" Κ. Βάρναλης. Να συσχετίσετε το ποίημα με τα ποίηματα του Βάρναλη "Οι μοιραίοι" και "Είπα και μηνάειτε εσείς, εσείς ανάμεσά τους"; (20 Μονάδες)

Μαράλλαλο κείμενο
 « Πάλι μεθυμένος είσαι» Κ. Βάρναλης

Πάλι μεθυμένος είσαι, δυόμισι ώρα της νυχτός.
 Κι αν τα γόνατά σου τρέμαν, εκρατιόσουνα στητός
 μπρος στο κάθε τραπεζάκι. – «Γεια σου, Κωνσταντή βαρβάτε!»

– Καλησπερούδια αφεντικά, πώς τα καλοπερνάτε;

Ένας σου 'δινε ποτήρι κι άλλος σου 'δινεν ελιά.
 Έτσι πέρασες γραμμή της γειτονιάς τα κατελιά.
 Κι αν σε πείραζε κανένας –αχ, εκείνος ο Τριβέλας!–

έκανες πως δεν ένιωθες και πάντα εγλυκογέλας.

Χτες και σήμερα ίδια κι όμοια, χρόνια μπρος, χρόνια μετά...
 Η ύπαρξή σου σε σκοτάδια όλο πηχτότερα βουτά.
 Τάχα η θέλησή σου λίγη, τάχα ο πόνος σου μεγάλος;
 Αχ, πού 'σαι, νιώτη, που δείχνες πως θα γινόμουν άλλος!

